VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych (nr 76)**

z dnia 5 sierpnia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych (nr 76)

5 sierpnia 2015 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw energetyki i surowców energetycznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Tomasza Piotra Nowaka (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr 3681).

W posiedzeniu udział wzięli: **Ilona Antoniszyn-Klik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Jarosław Wiśniewski** naczelnik Wydziału Energii Odnawialnych i Biopaliw w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Elżbieta Jerzak** dyrektor Biura Cukru i Biopaliw Agencji Rynku Rolnego, **Dorota Zawadzka-Stępniak** zastępca prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Sławomir Stoliński** doradca prawny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Kazimierz Kozimor** prezes Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Bioelektrowni i Biogazowni, **Zofia Ossowska** przewodniczącą Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów Biogazu Rolniczego, **Jerzy Ziaja** prezes Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Recyklingu, **Ewa Malicka** wiceprezes Towarzystwa Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych, **Marek Kulesa** dyrektor Biura Towarzystwa Obrotu Energią, **Dariusz Szwed** przewodniczący Rady Programowej Fundacji Zielony Instytut, **Marek Rojewski** wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, **Magdalena Czuba-Wąsowska** doradca w Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, **Barbara Henmi** członek Rady Fundacji Midori, **Joanna Szałańska** specjalista w Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego, **Mariusz Gołębiowski** wiceprzewodniczący Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna", **Andrzej Cukrowski** przedstawciel Instytutu Energetyki Odnawialnej, **Piotr Matwiej** doradca Zarządu Związku Banków Polskich, **Aneta Muskała** przedstawiciel Stowarzyszenia Papierników Polskich, **Anna Ogniewska** ekspert ds. energii odnawialnej Greenpeace, **Paweł Szypulski** specjalista w Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, **Dorota Zołotucho** przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej, **Krzysztof Jędrzejewski** rzecznik polityczny Koalicji Klimatycznej, **Marek Dec** prezes Zarządu PGNiG Termika, **Adam Oleksy** dyrektor Departamentu Rozwoju Systemu Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., **Henryk Ignaciuk** prezes Bio Power Sp. z o.o. oraz **Janusz Witczyk** bloger „Sunny Horizon".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz** i **Katarzyna Gadecka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jarosław Lichocki** i **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dzień dobry, witam państwa na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych. Rozpatrujemy dzisiaj druk nr 3681 – pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Witam serdecznie przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki. Witam szanownych gości, którzy są żywotnie zainteresowani tym tematem. Witam państwa posłów. Proponuję, żebyśmy przeprowadzili dzisiaj pierwsze czytanie. Poproszę o wystąpienie posła wnioskodawcy, potem otworzę dyskusję, po czym jest propozycja, żebyśmy powołali podkomisję do pracy nad projektem. Dziękuję bardzo. Czy są jakieś uwagi do porządku posiedzenia? Nie. Dziękuję.

Proszę bardzo, w związku z tym pani poseł Ozga, jako przedstawiciel wnioskodawców, przedstawi założenia projektu.

Poseł Krystyna Ozga (PSL) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie, pani minister i zaproszeni goście, w imieniu wnioskodawców składających projekt do laski marszałkowskiej z Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego mam zaszczyt przedstawić ich intencję. Kierunki rozwoju biogazowni rolniczych w Polsce w latach 2010–2020 przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 13 lipca 2010 r. zakładają, że w Polsce do 2020 r. w każdej gminie powinna powstać średnio jedna biogazownia rolnicza. Kierunki i program są paniom i panom posłom dobrze znane. Dużą szansą na rozwój biogazowni rolniczych jest potencjał energetyczny polskiego rolnictwa. Wnioskodawcy wnosząc inicjatywę ustawodawczą, mają na celu stworzenie optymalnych warunków do funkcjonowania już istniejących biogazowni rolniczych i będących w trakcie budowy.

Projekt ustawy zawarty w druku nr 3681 jest regulacją o charakterze interwencyjnym. Aktualnie zarejestrowanych jest 55 biogazowni rolniczych, o łącznej mocy 68,6 MW, co pozwala wyprodukować 521.124 MWh rocznie. Biogazownie te powstały z dużym udziałem środków finansowych budżetu państwa i Unii Europejskiej. W momencie ich powstawania istniało założenie, że cena zielonych certyfikatów będzie oscylować w wysokości opłaty zastępczej. Opłata ta wynosi obecnie 300 zł 3 gr za MWh. Certyfikaty na notowaniach sesyjnych Towarowej Giełdy Energii spadły aktualnie do poziomu ok. 100 zł. Ten fakt wskazuje, że zmieniły się warunki gospodarcze funkcjonowania biogazowni rolniczych. Doprowadziło to do bardzo trudnej sytuacji w całym ich sektorze, trwającej właściwie już od kilku lat. Przedstawiciele branży przekonują, że przy obecnych cenach zielonych certyfikatów ich działalność jest nieopłacalna, a utrzymywanie obecnego trendu będzie nieuchronnie prowadziło do ich upadłości. Tolerowanie takiego stanu w dłuższej perspektywie doprowadzi do upadku wielu przedsiębiorstw.

Biorąc pod uwagę zaangażowanie środków publicznych oraz realizację prawa unijnego nakładającego na Polskę obowiązek udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii (OZE), musimy znaleźć rozwiązania dla istniejących już biogazowni rolniczych oraz będących w trakcie powstawania, które pozwoliłyby im na funkcjonowanie na rynku i realizowanie ich celów. Najważniejszym celem niniejszego projektu jest utrzymanie sektora wytwarzania biogazu rolniczego, jako sektora newralgicznego, stabilnego i mogącego wpływać na stabilizację sektora energetyki w ogólności oraz zapewnienie stabilności pracy krajowej sieci elektroenergetycznej, co w kontekście rozwoju innych technologii OZE, które są znacznie mniej stabilne, bowiem ich praca uzależniona jest od czynników zewnętrznych o dużej zmienności (jak wiatr, słońce), pozwoli na dodatkowe wzmocnienie poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju przez zwiększenie zaopatrzenia w energię i ciepło bazującego na odnawialnych nośnikach energii wytwarzanych z surowców krajowych.

Projekt ustawy zakłada wydzielenie procentowej ilości energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego z całości energii elektrycznej. Po dokładnym przeanalizowaniu warunków istniejących na rynku proponuje się, aby współczynnik ten wyniósł 0,55 z celu ogólnego 20%, a w 2016 r. 0,45 z celu ogólnego 17%. Podawane przeze mnie w tej chwili współczynniki różnią się od zamieszczonych w druku sejmowym nr 3681, dlatego podczas omawiania poszczególnych artykułów będę wnosiła w imieniu wnioskodawców stosowne poprawki i prosiła panie i panów posłów Komisji o ich przyjęcie. Intencją inicjatywy ustawodawczej i zmiany współczynników jest uratowanie sektora biogazowni rolniczych. Dlatego przyjęcie współczynnika odpowiadającego możliwościom produkcyjnym branży gwarantuje utrzymanie równowagi między popytem a podażą świadectw pochodzenia energii elektrycznej z biogazu rolniczego. Inicjatywa nie rozszerza zakresu obowiązku oddziaływania regulacji na inne podmioty oraz nie zmienia zakresu obowiązków w stosunku do już obowiązujących regulacji, co jest bardzo istotne.

Proponowana zmiana pociąga za sobą wyłącznie pozytywne skutki społeczno-gospodarcze, finansowe oraz prawne, przede wszystkim wyrażające się w uratowaniu przed upadkiem całego sektora biogazowni rolniczych, w których zainwestowano ponad 1,3 mld zł, w tym kilkanaście milionów złotych środków publicznych. Regulacja nie powoduje wydatkowania dodatkowych środków z budżetu państwa, co jest bardzo istotne. W krótkim czasie nie ma żadnego wpływu na cenę energii dla odbiorców końcowych,

a w dłuższym okresie spowoduje zapewne zmniejszenie cen dla odbiorców końcowych w rejonach działania biogazowni rolniczych ze względu na niższe koszty dystrybucji w porównaniu do energii ze źródeł konwencjonalnych. Źródłem finansowania OZE w Polsce, niezależnie od proponowanych zmian, pozostają odbiorcy energii. Proponowana zmiana pozwoli jedynie na bardziej sprawiedliwe i racjonalne udzielanie pomocy publicznej tak, by mali przedsiębiorcy sektora biogazu mogli uzyskać taki poziom wsparcia, jaki uzyskują podmioty handlujące świadectwami pochodzenia na notowaniach pozasesyjnych na TGE. Zaproponowana zmiana pozwoli małym przedsiębiorcom uzyskać ceny zbliżone do notowań pozasesyjnych. Biogazownie rolnicze stanowią szczególny rodzaj OZE, ich funkcjonowanie jest związane z ponoszeniem wysokich, zmiennych kosztów wsadu do produkcji.

Panie i panowie posłowie, panie przewodniczący, pani minister, obowiązek związany z uzyskaniem świadectw pochodzenia dla biogazu rolniczego będzie realizowany, jak dotychchczas, przed podmioty, o których mowa w art. 52 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Sposób realizacji będzie analogiczny do ogólnego obowiązku w zakresie OZE. Projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii nie jest sprzeczny z prawem UE, a wręcz odwrotnie, wychodzi mu naprzeciw. W imieniu wnioskodawców, posłanek i posłów z Klubu Parlamentarnego PSL z dużym poparciem posłów z innych klubów, wnoszę o pozytywne rozpatrzenie projektu przez Wysoką Komisję.

Panie przewodniczący, pozwalam sobie również wyrazić swoją opinię, że może udałoby się na dzisiejszym posiedzeniu rozpatrzyć projekt po pierwszy czytaniu, nie powołując podkomisji. Przygotowane poprawki są czytelne, są również skonsultowane z Ministerstwem Gospodarki, z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również z Biurem Legislacyjnym. Jesteśmy dobrze przygotowani do procedowania dzisiaj nad całością projektu. Dziękuję uprzejmie za uwagę.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Dziękuję też za ostatnią uwagę, aczkolwiek jeśli jesteśmy dobrze przygotowani, to tym bardziej praca w podkomisji powinna przyczynić się do bardzo obiektywnego i wnikliwego rozpatrzenia problemów biogazowni. Bardzo proszę, w tej chwili otwieram dyskusję w trakcie pierwszego czytania. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Proszę pan poseł Cezary Olejniczak.

Poseł Cezary Olejniczak (SLD):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, po pierwsze, chciałbym poznać stanowisko rządu i MG do projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, chciałbym żebyśmy od tego wyszli. Po drugie popieram wniosek pani poseł Krystyny Ozgi – Komisja Nadzwyczajna do spraw energetyki i surowców energetycznych nie jest dużą komisją. W związku z tym myślę, że wszystkie posłanki i posłowie mogliby w przypadku OZE pracować nad projektem i stąd popieram wniosek, żebyśmy przeszli do szybkiego procedowania, nie powołując podkomisji, która zajęłaby się projektem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Szanowni państwo, dostaliśmy opinię Biura Analiz Sejmowych do projektu. Mam nadzieję, że zapoznali się państwo z tą opinią. To tak informacyjnie. Czy są jeszcze głosy w dyskusji? Proszę bardzo, niech się pan przedstawi, ale proszę do mikrofonu i na siedząco.

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Bioelektrowni i Biogazowni Kazimierz Kozimor:

Nazywam się Kazimierz Kozimor, jestem prezesem Zarządu Krajowego Polskiego Stowarzyszenia Bioelektrowni i Biogazowni. Chciałem się zapytać o jedną rzecz, bo nie jest to jasno sformułowane. Oczywiście idea współczynnika generalnie jest słuszna i popieram ją, natomiast nie jest jasne, czy wszystkie bioelektrownie będą mieściły się w tym procencie. Co będzie z tymi, które w przyszłym roku będą wchodziły na aukcje? Czy będą objęte obowiązkowo czy już nie? To jest istotna sprawa, bo gdybyśmy mieli zamknąć wszystkie biogazownie w tym procencie, to teraz byłaby to chwilowa pomoc dla istnieją-

cych i należy to zrobić, jestem za tym, ale zablokowałoby to w ogóle rozwój biogazowni. Jak państwo wnioskodawcy to widzą i interpretują? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie, są albo aukcje, albo certyfikaty. Proszę bardzo, pan poseł Naimski.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, mamy nowelizację ustawy o odnawialnych źródłach energii będącą faktycznie przedłużeniem dyskusji, którą prowadziliśmy przy uchwalaniu ustawy jako takiej. Wtedy problem sprowadzał się do tego, że regulacje, które przyjęliśmy dla odnawialnych źródeł w zasadzie nie obejmowały biogazowni mających po prostu taką moc, że wymykały się progom, które były ogólnie przyjmowane. To jeden z problemów, były też i inne. Wydaje się, że jak na razie biogazownie w Polsce są w zasadzie problemem marginalnym w skali całego kraju. Można dyskutować, dlaczego tak się stało, dlaczego tak jest i czy to się będzie zmieniało. Niemniej jednak na razie tak jest. A równocześnie ci przedsiębiorcy, którzy zainwestowali w biogazownie w nowym reżimie regulacyjnym po prostu mogą sobie autentycznie nie dać rady, niejako nie ze swojej winy. Zatem procedowanie projektu rzeczywiście wydaje się bardzo zasadne i rozsądne. Natomiast mam apel, bo uważam, że podkomisja jest w tej sprawie potrzebna. Już w tej chwili widać z pierwszych głosów, które zostały tutaj wypowiedziane, że otworzy się bardzo gorąca dyskusja. A co do poprawki zgłoszonej przez panią poseł wnioskodawcę, to powiem, że dobrze byłoby uważnie się przypatrzeć poprawce do bardzo precyzyjnie wyliczonego współczynnika, kiedy zgłaszana jest w ostatniej chwili. To znaczy, że precyzja poprzedniego wyliczenia była wątpliwa, więc chciałbym, żeby podkomisja rzeczywiście się nad tym pochyliła. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan. Proszę się przedstawić.

Prezes Bio Power Sp. z o.o. Henryk Ignaciuk:

Henryk Ignaciuk, biogazownia rolnicza 1,2 MW mocy. Chciałbym poprosić tylko o przyśpieszenie prac, bo te wszystkie biogazownie naprawdę bankrutują. My nie produkujemy drogiego prądu, chciałbym to państwu uzmysłowić. Policzyłem, że biogazownia 1,2 MW wyprodukowała w ubiegłym roku 10,1 tys. MW, nie potrzebuje żadnej elektrowni, żeby pracowała gdy się wyłączy, więc jest najtańsza. Prąd wyprodukowany z biogazowani wystarczy dostarczyć do 100 odbiorców, gdzie koszt wybudowania nowej linii i doliczenia do kilowata prądu to 2 grosze. Chciałbym poprosić, żeby tego nie wydłużać, bo my już naprawdę nie przeżyjemy, tylko aby teraz to się stało. A wyliczenia, panie pośle Naimski, były takie, bo w 2013 i 2014 r. oddawanych było dużo biogazowni. Rozruch biogazowni trwa pół roku do ośmiu miesięcy i ona nie pracuje na pełnej swojej mocy. Żeby ją uzyskać trzeba wytworzyć ileś gazu i stąd różnice wyliczeniowe. Jednak po roku biogazownie funkcjonują z całą mocą i ilość megawatów w biogazowaniach razy 8 tys. godzin daje współczynnik 0,55 i tu nie ma żadnych tajemnic.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Nie neguję tego, proszę pana, tylko jest tak, że mamy do czynienia z projektem ustawy, gdzie w kluczowym momencie, bo współczynniki i liczby są ważne przy takich ustawach, dokonuje się zmiany. Po wytłumaczeniu zmiana zapewne będzie zaakceptowana, tak przypuszczam.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Szanowni państwo, pan Marek Kulesa. Jeszcze dla uspokojenia, szanowni państwo, lepiej mieć chwilę czasu, a z wyliczenia, które mamy na tę kadencję wynika, że spokojnie zdążymy. Tylko lepiej naprawdę popracować tak, żeby ustawa stała się ustawą rzeczywistą, a nie za chwilę gdzieś zaskarżoną. Proszę bardzo, pan Marek Kulesa.

Dyrektor Biura Towarzystwa Obrotu Energią Marek Kulesa:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, szanowni państwo, nazywam się Marek Kulesa, mam przyjemność reprezentować Towarzystwo

Obrotu Energią, a więc spółki obrotu, na którą spada obowiązek zakupu certyfikatów. Przypomnę, bo rozmawiamy głównie o części ustawy, która dotyczy certyfikatów. Postaraliśmy się wgłębić w przepisy ustawy, nie znając autopoprawki, na co już teraz zwracam uwagę, ale wydaje się nam, że informacje zawarte w druku nr 3681 są niestety niespójne z uzasadnieniem, ale także z tym, o czym mówiła pani poseł Ozga. W przedłożeniu poselskim jest mowa o tym, że współczynnik 0,35, a teraz rozumiem, że 0,45 i 0,55 będą w 20%. Czytając literalnie ustawę (i także zdaniem naszych prawników, którzy się z nią zapoznali) odnosimy wrażenie, że jest to dodatkowy procent, ze względu na użycie słowa „oraz" pomiędzy pkt 1 i 2 w art. 59. Z naszej strony wydaje się, że bardziej właściwe byłoby po prostu rozdzielenie tych udziałów i odjęcie ich od 20%. Co więcej, pragnę też zauważyć, że w art. 2 projektodawca powołuje się na art. 52 ust. 1, nie podając, że dotyczy on ustawy o odnawialnych źródłach energii, bowiem nie ma tam art. 52, więc jest to redakcyjny błąd, przynajmniej tak nam się wydaje. Przy czym dla nas, z punktu widzenia spółek obrotu, które będą kupować certyfikaty czy będą zobowiązane, to są kluczowe rozstrzygnięcia. Zakładamy, że intencją projektodawcy, jak powiedziała pani poseł, jest to, żeby 0,45 czy 0,55 mieściło się w 20% ze względu na to, że gdyby było inaczej, wtedy po prostu wzrosną koszty i najprawdopodobniej poniosą je odbiorcy końcowi, bo będzie to po prostu dodatkowy obowiązek nałożony przez ustawodawcę.

Reasumując, jeżeli chodzi o kierunek to zdecydowanie uważamy, jak myślę wszyscy na sali, że tego typu źródła, jako stabilne, dobre i wysokosprawne wymagają wsparcia. Niemniej jednak jako zobowiązani chcielibyśmy jednoznacznie wiedzieć, co projektodawca i dalej ustawodawca miał na myśli, z nadzieją, że mieści się to w 20%. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, najpierw pan z końca sali. Tak, pan. Proszę się przedstawić.

Przewodniczący Rady Programowej Fundacji Zielony Instytut Dariusz Szwed:

Dzień dobry, Dariusz Szwed, Zielony Instytut, doradca prezydenta Biedronia. Szanowny panie przewodniczący, pani minister, szanowne panie i panowie, chciałem odnieść się do wypowiedzi pana posła Naimskiego i rozwinąć tę myśl. Wydaję mi się, że jednak za każdym razem powinno to padać w tej Komisji. To nie jest tak, że przypadkiem mamy w Polsce dramatyczną sytuację w sektorze biogazowni i w sektorze odnawialnych źródeł energii w ogóle. To niestety wynika z polityki energetycznej realizowanej przez polski rząd, zarówno przez ostatnie 8 lat, ale też przez wcześniejsze lata. Oczywiście cieszę się z tego, że Wysoka Komisja zajmuje się dzisiaj tematem, wydaje się kluczowym w kontekście np. bezpieczeństwa energetycznego i chociażby zakręcania kurka ze wschodniej strony. Jednak wszyscy wiemy, że zielona rewolucja mogła odbywać się już od lat. Niestety miliardy złotych z kieszeni podatników, ale także konsumentów nadał płyną do koncernów energetycznych. To co się dzieje w Sejmie przez ostatnie lata, to niestety nadal jest potężny i niezrównoważony lobbing jednej strony, którą reprezentują koncerny energetyczne. Zresztą widzieliśmy to wczoraj także na posiedzeniu w Sejmie.

W związku z tym miałbym uprzejmą prośbę w imieniu samorządowców, m.in. Słupska, ale myślę, ponieważ coraz więcej samorządów wskazuje na OZE jako szansę rozwojową, że będę wyrażał ich opinię, aby w dalszym procedowaniu projektu w większym stopniu zaangażować także przedstawicieli organizacji parasolowych samorządów czy poszczególnych samorządów jako takich. Dlatego, że w interesie Polek i Polaków jest budowanie rozproszonej energetyki obywatelskiej, a ta rozwija się w samorządach, zarówno energetyka komunalna, jak też energetyka spółdzielcza czy wręcz najmniejsza prosumencka. Mówię „rozwija się", a w zasadzie się nie rozwija. Nie będziemy mieli całego obrazu sytuacji, gdy będziemy mówili tylko o drobnych procentach, np. 0,35, 0,45, 0,55, podczas gdy cały czas omijamy szerokim łukiem prawie 90-procentowy monopol węgla w elektroenergetyce. A biogaz jest właśnie elementem budowania lokalnego bezpieczeństwa energetycznego. Wskazywali na to już przedstawiciele biogazowni, że jest to źródło stabilne, tanie, lokalne, ekologiczne i co ważne, wspierane także przez UE w ramach środków unijnych. W związku z tym w najbliższej perspektywie finansowej

2014–2020 wydaje się, że już nowy Sejm powinien zrobić wszystko, aby wesprzeć samorządy w budowie lokalnej energetyki. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. W kolejności był pan, a później poseł Ardanowski. Proszę się przedstawić. Proszę.

Wiceprzewodniczący Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna" Mariusz Gołębiowski:

Panie przewodniczący, szanowni koledzy i koleżanki, panie i panowie posłowie, Mariusz Gołębiowski, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna". Panie przewodniczący, reprezentuję rolników i chciałbym powiedzieć bardzo krótko w tej sprawie, że powinno się bardziej brać pod uwagę także rolników przy procedowaniu ustawy. Rolnicy odstawieni są na bok, a przecież my będziemy dostarczać biomasę. Wiemy, co się teraz dzieje, że żaden rolnik indywidualny nie jest chętny podpisywać jakiekolwiek umowy z biogazowniami na roczne dostawy, a co dopiero mówić o wieloletnich. Na pewno nie rozwiąże tego niewidzialna ręka rynku. Prosilibyśmy bardzo, żeby w przepisach ustawy były też jakieś gwarancje dla producentów biomasy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, biogazownie są potrzebne nie tylko ze względu na to, że mogą stanowić jakiś udział w miksie energetycznym, zapewne w polskich warunkach niezbyt istotny, ale również dlatego, że są sposobem utylizacji biomasy odpadowej. Jestem wielkim zwolennikiem przede wszystkim biogazowni rolniczych. Trochę nieporozumieniem jest tworzenie biogazowni przez inwestorów i liczenie na to, że rolnicy będą sprzedawali surowce. Modele, które sprawdziły się m.in. w Niemczech oparte są przede wszystkim na własności biogazowni związanej z grupami gospodarstw. Natomiast rzeczywiście biogazownie w Polsce nie miały do tej pory szczęścia do stabilności prawnej i ekonomicznej. Trzeba to poprawić, bo inaczej również inwestycje, które zostały już poczynione po prostu zostaną zmarnowane. Wydaję mi się, że trzeba rozpocząć prace i liczyć na to, że zdążymy jeszcze do końca kadencji Sejmu. Mogę tylko wyrazić, pewnie nie ma to już żadnego wpływu, ale powątpiewanie czy jeżeli od powstania dokumentu strategicznego mówiącego o istotnym rozwoju biogazowni w Polsce z 2010 r. mija 5 lat, to rzeczywiście była wola rządu, by ten problem rozwiązać. Nie widzę tej woli, ale lepiej późno niż wcale. Próbujmy coś z tym zrobić.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Pani się zgłaszała, proszę.

Przewodniczącą Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów Biogazu Rolniczego Zofia Ossowska:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni goście. Nazywam się Zofia Ossowska, jestem przewodniczącą Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Producentów Biogazu Rolniczego. Skupiamy w swoim gronie 16 biogazowni i chciałam prosić panie posłanki i panów posłów o jak najszybsze procedowanie wniesionej nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii, ponieważ kontaktujemy się ze sobą i sytuacja biogazowni rolniczych stała się nagle dramatyczna. Wszyscy sprzedajemy certyfikaty na notowaniach sesyjnych i cena spadła do dramatycznego poziomu 100 zł.

Chciałam się też odnieść do kwestii ilości wyprodukowanej energii, do czego miał wątpliwość pan poseł. Ilość wyprodukowanej energii w biogazowniach zmniejszyła się, mimo że jest więcej mocy, ponieważ nie stać nas i wszyscy ograniczyli produkcję. Zakładamy, że ustawa powinna dać możliwość pracy w optymalnych warunkach, dlatego energii powinno być więcej gdybyśmy pracowali zgodnie z możliwościami 7,8–8 tys. godz., a wychodzi, że przeciętnie biogazownie pracowały 5 tys. godz. To jest bardzo mało. Pracowały tak mało, ponieważ nie miały za co kupić surowca.

Chciałam się też odnieść do poprzednich wypowiedzi rolników. Jeżeli biogazownia będzie miała stabilne źródło, to też inaczej będą wyglądały umowy z rolnikami. Rolnicy

będą mieli pewność, że biogazownia, sprzedając certyfikaty po przyzwoitej cenie zapłaci za biomasę dostarczaną przez rolnika. Biogazownie rolnicze są powiązane z rolnikami, ale nawet jeżeli rolnik ma swoją, to też nie może liczyć własnej biomasy za 0 zł.

Jak mówiła pani poseł wnioskodawca, ustawa jest kołem ratunkowym dla całej branży. Natomiast aukcje wchodzą całkowicie w 2016 r. i nie ma wątpliwości, że ci, którzy oddadzą biogazownie w 2016 r. wchodzą w system aukcji. Natomiast chodzi o to, że ciągle zmieniają się nam warunki i jeżeli jest możliwość pomocy całej branży, to bardzo o to proszę panie i panów posłów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękujemy bardzo. Czy jeszcze jakiś głos? Pan już zabierał głos. Proszę bardzo, jeszcze pani.

Wiceprezes Towarzystwa Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych Ewa Malicka:

Dzień dobry, Ewa Malicka, Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych. Chciałam powiedzieć, że oczywiście jak najbardziej sprzyjamy uchwaleniu nowelizacji i rozwojowi biogazowni w Polsce. Natomiast chciałam zapytać: Czy jest szansa, że inne OZE również będą mogły liczyć na interwencję ratującą przed bankructwami, które nieuchronnie nastąpią także w innych sektorach? Takim sektorem jest np. sektor małych elektrowni wodnych. To też są stabilne, rozproszone i niewielkie źródła, które także zapewniają dodatkowe korzyści oprócz wytwarzania energii i również zbliżają się do granicy rentowności w swojej działalności. Dlatego chciałam zadać takie pytanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Tak, jeszcze jedna pani i potem pan. Proszę.

Członek Rady Fundacji Midori Barbara Henmi:

Dzień dobry, Barbara Henmi, Fundacja Midori. Zajmujemy się współpracą między Polską a Japonią. Tak jak Polska, również Japonia jest na podobnej drodze rozwoju. Od pamiętnych zdarzeń w Fukushimie do dzisiaj unieruchomione są 54 reaktory. Chciałabym wyrazić swoje zadowolenie, bo z największą przyjemnością obserwuję postępy w pracach nad wdrażaniem OZE w Polsce i chciałabym zapewnić, że budzą one zainteresowanie strony japońskiej, ponieważ jestem wypytywana o postępy nad tymi ustawami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo i proszę bardzo, jeszcze pan. Pan już zabierał głos. Tak i na tym będziemy kończyli dyskusję. Proszę bardzo. Czy ktoś jeszcze? Pani wnioskodawca. Kto jeszcze? I pani, tak? Dobrze. Czyli najpierw poprosimy pana. Kto jeszcze był później? Tak, pani i poseł wnioskodawca i będziemy kończyć dyskusję. Proszę.

Prezes PSBiB Kazimierz Kozimor:

Dzień dobry, jeszcze raz Kazimierz Kozimor, PSBiB. Proszę państwa…

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Przepraszam, nie pan, tylko pan z przodu. Tak. Proszę bardzo. Pan już zabierał głos.

Bloger „Sunny Horizon" Janusz Witczyk:

Janusz Witczyk, Sunny Horizon. Z dużą radością witam oczekiwaną ustawę, dotyczącą bardzo obecnie nierentownego sektora rozwoju OZE. Trzeba zaznaczyć, że rozwój biogazowni to przede wszystkim stabilizacja mocy właśnie takich źródeł. Przykład innych krajów, jak Niemcy, pokazuje nam, że tam gdzie powstała biogazownia jako stabilizator mocy, momentalnie powstają mikroinstalacje. To jest właśnie bardzo istotny miks dla rozwoju energii odnawialnej. Należy tylko mieć nadzieję, że ustawa bardzo szybko zostanie przyjęta, a i też bardzo gorąco zachęcam, żeby pójść za ciosem i po tej ustawie niejako z powrotem wyciągnąć słynną poprawkę, która funkcjonowała jako poprawka pana posła Naimskiego. Ona jest zresztą bardzo podobna. Biomasowe, kogeneracyjne elektrociepłownie lokalne do 1 MW to też jest bardzo duży stabilizator mocy, który da oczywiście dodatkowe miejsca pracy i dodatkową moc w OZE. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz pani z końca, proszę.

Doradca w Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu Magdalena Czuba-Wąsowska:

Dzień dobry, Magdalena Czuba-Wąsowska, Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu. Chciałabym skierować pytanie do państwa posłów wnioskodawców w nawiązaniu do wystąpienia jednego z przedmówców. Czy faktycznie intencją w zakresie obowiązku określonego dla tzw. brązowych certyfikatów jest jego zwiększenie o współczynnik wskazany czy w samym przedłożeniu, czy w dzisiejszej autopoprawce, czy ma się on mieścić w 20% i odpowiednio w 15% w 2016 r. przewidzianych wspólnie dla zielonych i brązowych certyfikatów?

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

Tak, bardzo proszę, teraz pan.

Prezes PSBiB Kazimierz Kozimor:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeszcze raz Kazimierz Kozimor. Chciałem państwu powiedzieć najważniejszą rzecz, jeżeli chodzi o biogazownie, jak również o małe elektrownie wodne, bo to państwa też dotyczy. Chodzi mianowicie o to, że w państwie, w którym jeden sektor może bezkarnie zabierać drugiemu większość wypracowanego zysku nigdy nie będzie rozwoju tego drugiego sektora. A taka sytuacja dotyczy energetyki wielkoskalowej i biogazowni. Na czym to polega? Mianowicie polega to na tym, że aby wyprodukować 1 MW/h energii trzeba ponieść wielkie koszty, przy dzisiejszych warunkach praktycznie bez zysku. Natomiast co robi z tą energią energetyka? Przesyła w promieniu kilku kilometrów, ponieważ prąd do bioelektrowni płynie z elektrowni z daleka, a prąd z biogazowni płynie w drugą stronę odciążając całą sieć, czyli praktycznie rzecz biorąc energetyka nie ponosi żadnych kosztów przesyłu, a wręcz odwrotnie, zmniejsza sobie koszty. Inaczej mówiąc energetyka bierze 200 zł za nic, a bioelektrownie pracują w tej chwili na zero. Dopóki państwo nie zorganizuje systemu pracy tak, że energetyka nie będzie brała od biogazowni, małych elektrowni wodnych i innych stabilnych źródeł realnych kosztów ich przesyłu i pracy w systemie, dotąd bioelektrownie nie będą rentowne. Po prostu jedni okradają drugich. Dopóki państwo tego nie zrobi i nie zrozumie, możemy zapomnieć o rentowności bioelektrowni. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):

I wystąpienie pani poseł wnioskodawcy.

Poseł Krystyna Ozga (PSL) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani minister, bardzo dziękuję za wszystkie uwagi, które zostały zgłoszone do projektu ustawy i oczywiście tylko w tym zakresie mam możliwość odniesienia się. Uważam, że te głosy podtrzymują naszą intencję i cel, który chcemy osiągnąć przyjęciem inicjatywy w formie zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii. Teraz odpowiadam właściwie pierwszemu i ostatniemu przedmówcy, bo tak się złożyło – projekt i przygotowane poprawki dotyczą tylko świadectw pochodzenia. System aukcji jest odrębnym systemem wsparcia.

Następnie było pytanie dotyczące pomocy dla innych przedsiębiorstw, więc też informuję, że projekt zakłada pomoc również innym kierunkom rozwoju OZE, a mianowicie ma on na celu zwiększenie wartości procentu ogólnego celu OZE z 14% do 17% w 2016 r., co ma chyba duże znaczenie. Natomiast do 2020 r. do 20% i myślę, że w tym momencie obejmuje również wsparcie dla innych producentów energii z OZE. Czy intencja dotyczy tylko certyfikatów zielonych, czy też brązowych? Projekt dotyczy tylko zielonych certyfikatów.

Teraz muszę jeszcze odnieść się do wypowiedzi, w której jeden z przedmówców stwierdził, że nie docenia się rolników. Myślę, że biogazownie rolnicze jako takie były przecież kierunkiem, żeby zagospodarować odpady pochodzenia rolniczego. Chcę powiedzieć, że w 2014 r. biogazownie rolnicze przetworzyły łącznie ponad 2,1 mln ton surowców, z czego 80% stanowiły różnego rodzaju produkty uboczne rolnictwa i pozostałości. Mówiłam w pierwszym wystąpieniu, że mamy w Polsce bogactwo, jeżeli chodzi o uboczne produkty pochodzenia rolniczego i myślę, że głównym celem jest także to, żeby biogazownie wykorzystały potencjał i kapitał, który posiada Polska.

Były zatroskane głosy, żeby nie pojawiły się błędy, więc chcę powiedzieć, że jeden z kolegów słusznie zwrócił uwagę, iż w projekcie były słowa „w tym” lub „oraz”. Podczas konsultacji, które prowadziliśmy jako wnioskodawcy, ja osobiście, także z rolnikami, z szeregiem instytucji i stowarzyszeń, z MRiRW, z MG, jak również z Biurem Legislacyjnym Sejmu dopatrzyliśmy się pewnych uchybień, które likwidujemy w poprawce. Chcę powiedzieć, że ogólna wartość 20% obejmuje również współczynnik 0,55, czyli nie 20 + 0,55 czy + 0,45. Poprawki praktycznie likwidują wszystkie uwagi, które były zgłoszone podczas dyskusji. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):
Dziękuję bardzo. I wystąpienie pani minister Ilony Antoniszyn-Klik.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Ilona Antoniszyn-Klik:
Szanowni państwo, Ministerstwo Gospodarki oprócz redakcyjnych uwag, a departament zwrócił uwagę właśnie na „oraz” i na jeszcze dwa czy trzy punkty, które naprawdę są błędami czysto redakcyjnymi, odnosi się pozytywnie do poselskiego projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii. Będziemy też rekomendowali takie stanowisko rządu. Opinia o projekcie jest już rozesłana do konsultacji międzyresortowych. Sądzimy, że do końca tygodnia spłyną opinie i w przeciągu dwóch tygodni będziemy mieli możliwość wprowadzenia projektu na Komitet Stały, chociaż oczywiście nie chcielibyśmy w jakikolwiek sposób zatrzymywać prac nad projektem. Uważamy, że projekt jest ważny, potrzebny i rozumiemy państwa niepokój o to, że będzie już niewiele posiedzeń Sejmu i aby projekt nie spadł przez przypadek z agendy. Dlatego bardzo byśmy się cieszyli, gdyby procedować go jak najprędzej. Oczywiście obecny jest pan dyrektor Pilitowski z departamentu, który specjalizuje się w tej dziedzinie. Jeżeli są jakiekolwiek techniczne pytania, to jesteśmy do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):
Dziękuję bardzo. Na tym kończę pierwsze czytanie projektu. Rozumiem, że padł wniosek o to, żeby procedować, a drugi wniosek jest o powołanie podkomisji. W takim razie rozumiem, że musimy przeprowadzić głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za? Tak, poseł Bramora.

Poseł Artur Bramora (PSL):
Panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, może zastanówmy się jeszcze nad tymi wnioskami, bo po wysłuchaniu dyskusji wydaje się, że jednak zasadne byłoby powołanie podkomisji z zastrzeżeniem, i to może być nasza dżentelmeńska umowa, że na kolejnej sesji parlamentu Komisja przyjmie już sprawozdanie. To być może uprości naszą pracę.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):
To jest bardzo ważny głos. Uważam, że także deklaracja, którą złożyła przed chwilą pani minister jest bardzo istotna. Możemy się spodziewać stanowiska rządu. Chcemy bardzo poważnie potraktować biogazownie i projekt, dlatego uważam, że nie powinniśmy procedować w sposób nagły. Natomiast stanowisko rządu zdecydowanie pomogłoby nam w przeprowadzeniu całego projektu ustawy w bardzo szybkim terminie na następnym posiedzeniu Sejmu. Czy pan Cezary Olejniczak podtrzymuje stanowisko o niepowoływaniu podkomisji?

Poseł Cezary Olejniczak (SLD):
Podtrzymuje swoje stanowisko. Komisja Nadzwyczajna do spraw energetyki i surowców energetycznych nie jest dużą komisją i może procedować nad projektem w całym składzie.

Przewodniczący poseł Tomasz Piotr Nowak (PO):
Dziękuję bardzo. W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem podkomisji, bo taki wniosek najpierw padł z mojej strony? (11) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał? (1)

Rozumiem, że powołujemy podkomisję.

Do składu podkomisji proponujemy: panią Elżbietę Królikowską-Kińską (PO), pana posła Piotra Cieślińskiego (PO), pana posła Artura Bramorę (PSL), pana posła Jana

Krzysztofa Ardanowskiego (PiS) i pana posła Cezarego Olejniczaka (SLD). Czy są jeszcze inne kandydatury? Jeśli nie, to dziękuję bardzo. Liczymy na to, że za chwilę ukonstytuowana podkomisja (poproszę o podejście do stołu) przedstawi sprawozdanie przed następnym posiedzeniem Sejmu.

Zamykam posiedzenie.